

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Országgyűlés Hivatala

Irattartószám: T/2446

Érkezett: 2007. MÁRC 12.

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

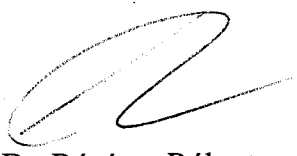
Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 85. § (2) bekezdése alapján a következő törvényjavaslatot terjesztjük elő a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról. A törvényjavaslat indoklással ellátott szövegét mellékeljük.

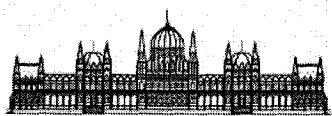
Budapest, 2007. március 12.

Dr. Vitányi István

Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Dr. Répássy Róbert

Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

KÉPVISELŐI ÖNÁLLÓ INDÍTVÁNY

2007. évi törvény A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról

1. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 103. § (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/Szakértőként nem járhat el,/

„b) aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy nyomozó hatóság tagja járt vagy jár el, valamint ezek hozzátartozója,”

2. §

E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

2007. január 1-jén lépett hatályba a 2005. évi XLVII. törvénnyel módosított, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 103. § (1) bekezdése b) pontjának új szabályozása. A módosítás a szakértők kizárása kapcsán szigorúbb rendelkezést állapított meg. A jogalkotó a korábbi kizárási okok mellett egy újabb elemmel egészítette ki a szakértők kizárásának szabályait. Eszerint szakértőként nem járhat el, aki az ügyben eljár vagy eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban lévő személy és ezek hozzátartozója. A törvény hatályba lépése óta bebizonyosodott, hogy az új szabályozás indokolatlanul zár ki szakértőket a büntetőeljárásból. Javaslatunkban a korábbi szabályozás visszaállítását indítványozzuk. Eszerint a szakértő csak olyan ügyekben köteles az összeférhetetlenséget bejelenteni, ahol a szakértő vagy hozzátartozója az adott ügy elbírálásában bíróként, ügyészként vagy a nyomozó hatóság tagjaként járt vagy jár el. Ez a rendelkezés – álláspontunk szerint – elégséges garanciát biztosít a szakértő esetleges elfogultságának kiszűrésére.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény hatályos rendelkezései szerint a szakértői összeférhetetlenség köre kiterjed arra az esetre, ha a szakértő vagy hozzátartozója az adott ügyben eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban van. Ez a rendelkezés a szabályozás megalkotásakor a következő indokolással került a tervezet szövegébe: „(...) mivel a szakértői vélemény az ügyek jelentős részében perdöntő szerephez jut, ezért alkotmányossági és a büntetőeljárás tisztaságához fűződő alapvető érdek fűződik ahhoz, hogy a vélemény adója minden tekintetben független legyen az eljárást folytató szervtől, és ez a függetlenség ne váljék megkérdőjelezhetővé sem senki által.” Álláspontunk szerint azonban a korábbi szabályozás is megfelelő garanciát biztosított ahhoz, hogy a szakértői véleményt a szakértő legjobb tudása és lelkiismerete szerint, elfogultság és részrehajlás nélkül terjeszthesse elő. Ezt számos szakmai, jogi és etikai szabályozás biztosította, melyek közül a legjellemzőbbek:

- a szakértői esküre, továbbá a hamis szakvélemény adásának törvényes következményeire a szakértőt az eljáró hatóság minden egyes meghallgatása előtt figyelmezteti;
- a kirendelt igazságügyi szakértő személyéről a bíróság az ügyészt, a vádlottat illetve védőjét tájékoztatja; a szakértő személye ellen kifogás nyújtható be;
- a szakértői vélemény kézhezvételét követően, annak tartalmát már megismerve, a terhelt és védője kérheti másik szakértő kirendelését akár ugyanazon kérdések megválaszolására is; az indítványnak a bíróság köteles helyt adni, köteles más szakértőt kirendelni;
- akár vélt, akár valós érdeksérelem esetén ún. magán-szakvélemény is beszerezhető, amelyet a bíróság vagy okirati bizonyítékként értékel, vagy beemeli a szakértői vélemények közé, így a megbízott szakértőt a bíróság utólag szakértőként is kirendelheti;
- ellentétes tartalmú szakértői vélemények előterjesztőit a bíróság ütközteti; fel nem oldható ellentmondás esetén további szakértő bevonására, kirendelésére is lehetőség van;
- etikai vétséget követ el az a szakértő, aki a tevékenység jogszabályban meghatározott kötelezettségét, vagy etikai szabályait megszegi. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara etikai eljárási szabályzata szerint az etikai eljárást bejelentésre meg kell indítani. Az eljárás eredményeként a szakértő akár ki is zárható a kamarából, amely maga után vonja a névjegyzékből való törlést, tehát a szakértői jogosultság automatikus megvonását is.

A szakértőknél bevezetett szigorított összeférhetlenségi szabályozás nem érvényesül a bíráknál, az ügyészeknél vagy az ügyvédeknel. Ezáltal egy olyan helyzet állt elő, hogy csak a szakértők esetében kell alkalmazni egy olyan indokolatlanul szigorú összeférhetlenségi szabályrendszert, amit a szakértők tevékenysége elleni panaszok száma egyáltalán nem indokolt. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarához még sosem érkezett olyan észrevétel, amely az összeférhetlenségi szabályok szigorítását indokolta volna. Mindezek alapján javasoljuk a 2007. január 1. előtt hatályos, szakértői kizárásra vonatkozó szabályok visszaállítását.

A 2. §-hoz

Tekintettel arra, hogy javaslatunk a 2007. január 1-jét megelőzően hatályban volt szabályozás visszaállítását célozza, a korábbi szabályozás alkalmazására elégségesnek tartunk nyolc nap felkészülési időt.